

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет/інститут економічний

Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи академічного письма

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Облік і оподаткування

Спеціальність D1 Облік і оподаткування

Галузь знань D Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування,
Протокол №8 від 2 грудня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Основи академічного письма
Викладач (-і)	Лещук Г.В., д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування
Контактний телефон викладача	+38(067)2559984
Е-mail викладача	halyna.leshchuk@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний та заочний
Обсяг дисципліни	3 кредитів ЄКТС, 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/c1a57ddf09aad774da14
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій: https://koia.pnu.edu.ua/hrafik-provedennia-konsultatsij/
2. Анотація до курсу	
<p>Курс «Основи академічного письма» спрямований на вивчення та розуміння процесів, що відбуваються в освіті України, основних тенденцій суспільного розвитку; усвідомлення практичної цінності та важливості академічної доброчесності; здійснення аналізу інновацій у сфері утвердження моральних цінностей у навчальних процесах і науковій діяльності; вивчення зарубіжного досвіду лідерства у вищій школі; оволодіння навичками усного і писемного наукового мовлення; набуття досвіду збирання і вивчення фактів, продукування різножанрових наукових текстів.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою курсу є формування компетенцій з питань академічної доброчесності, розуміння основних принципів академічної доброчесності та її значення для іміджу закладу вищої освіти, моральних і правових норм та наслідків їхнього порушення; опанування методами і технологіями створення наукових авторських текстів, які мають високий рівень оригінальності. В умовах інформаційного суспільства актуальним стає вміння репрезентувати результати своїх досягнень унікально і грамотно.</p> <p>Цілями курсу є:</p> <ul style="list-style-type: none"> ознайомлення з правилами академічної культури та академічного письма; принципи академічної доброчесності, основи організації академічного тексту та його композицію; визначення ознак та типів наукових статей, тактику та стратегію аргументації; формулювання й доведення власної думки, гіпотези й висновки; оперування поняттями «науковий стиль», «науковий текст», «академічна комунікація», «академічне письмо»; академічно грамотно обґрунтовувати актуальність теми, висвітлювати стан розроблення проблеми, формулювати об'єкт, предмет, мету й завдання; оформлювати академічний текст відповідно до властивих для української мови норм, дотримуючись принципів академічної доброчесності. 	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p><i>Компетентності:</i></p> <p>Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням сучасних економічних теорій та методів.</p> <p>Здатність володіння навичками абстрактного мислення, аналізу та синтезу для глибокого розуміння економічних процесів.</p> <p>Здатність бути критичним до отриманої інформації та самокритичним до результатів власної діяльності для постійного вдосконалення.</p> <p>Здатність приймати обґрунтовані рішення у складних професійних ситуаціях, зважаючи на етичні та соціальні наслідки.</p> <p>Здатність здійснювати професійну діяльність у суворій відповідності до чинних нормативно-правових актів України.</p> <p><i>Результати навчання:</i></p> <p>Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для розробки пропозицій та прийняття управлінських рішень на рівні домогосподарств, підприємств та державних органів.</p> <p>Використовувати фахову аргументацію для ефективного донесення ідей, проблем та способів їх вирішення як до експертів, так і до нефакхівців у сфері економіки.</p>	

Трансформувати теоретичні знання у розв'язання конкретних практичних завдань із глибокою змістовною інтерпретацією результатів.				
5. Організація навчання				
Обсяг курсу – 90 год.				
Вид заняття	Загальна кількість годин			
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання		
лекції	16	6		
практичні	14	4		
самостійна робота	60	80		
Ознаки курсу				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Статус дисципліни	
4	D Облік і оподаткування	другий	вибіркова	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема, план		Кількість годин (денна форма навчання/заочна форма навчання)		
		лекція	практичне заняття	самостійна робота студента
Тема 1. Засади вищої освіти. Основні поняття, підходи і завдання курсу 1. Засади вищої освіти. 2. Заклад вищої освіти: Університет від класичного до сучасного. 3. Концепції класичного університету. 4. Університет як корпорація; корпоративна етика; партнерство «студент – викладач», «студент – студент», «студент – адміністрація». 5. Академічна мобільність.		2 / -	2 / -	8 / 10
Тема 2. Академічна доброчесність і її порушення. Кодекси честі 1. Академічна культура, академічна доброчесність. 2. Академічна культура й етика у вищій освіті. 3. Нерозривність принципів академічної свободи і відповідальності; прав і обов'язків усіх учасників освітнього процесу. 4. Інтелектуальна свобода.		2 / 2	2 / -	8 / 10
Тема 3. Академічна доброчесність і академічна нечесність 1. Доброчесність викладача та адміністрації як передумова доброчесності студента. 2. Academic Integrity (академічна порядність; академічна цілісність) через поєднання фундаментальних цінностей: чесності, довіри, поваги, справедливості, відповідальності. 3. Академічна нечесність. 4. Основні прояви академічної нечесності (Academic Dishonesty) – табу в академічному світі. Кодекси честі. 5. Сучасні вітчизняні й зарубіжні професійні кодекси (приклади).		2 / -	2 / -	8 / 10
Тема 4. Інтелектуальна власність та її порушення		2 / 2	2 / 2	8 / 10

<ol style="list-style-type: none"> Інтелектуальна власність. Авторське право. Відкритий доступ до знань. Інтелектуальна власність у постіндустріальному й інформаційному суспільстві. Міжнародні договори із забезпечення авторського права, чинні на території України. Українське законодавство про інтелектуальну власність. 			
Тема 5. Плагіат у масовій культурі Плагіат. <ol style="list-style-type: none"> Розуміння плагіату з античності до сьогодні. Академічне положення про запобігання плагіату. Плагіат у цифровому світі. Різноманіття видів плагіату. 	2 / -	2 / -	8 / 10
Тема 6. Наукове мовлення. Культура спілкування. Текст <ol style="list-style-type: none"> Науковий стиль. Стили сучасної української мови; сфера застосування, мета, мовні засоби. Мовні засоби наукового стилю. Усна й писемна форми наукового стилю. Наукова лексика; фахова мова. Культура мовлення, мовленнєвий етикет як компонент комунікації. 	2 / 2	2 / -	8 / 10
Лекція 7. Цитата. Покликання. <ol style="list-style-type: none"> Правила цитування й оформлення покликань. Цитата. Збереження особливостей авторського написання при цитуванні (орфографія, пунктуація, виділення тощо). Бібліографічне покликання. Національні правила оформлення бібліографічних покликань. Міжнародні стилі оформлення бібліографічних покликань, особливості використання; гуманітарні та суспільні науки. 	2 / -	2 / 2	8 / 10
Разом	16/6	14/4	60/80
6. Система оцінювання курсу			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>100 бальна шкала – оцінка формується наростаючим підсумком протягом семестру у такому співвідношенні:</p> <ul style="list-style-type: none"> – поточне оцінювання – 90 балів (усні відповіді, розв’язання практичних ситуацій, тести, контрольна робота); – самостійна робота – 10 балів (тестування в СДН). <p>Загальна оцінка за курс відображається за шкалою:</p> <p>“відмінно” (90-100 балів) – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами;</p> <p>“добре” (70-89 балів) – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі</p>		

	<p>несуттєві помилки та неточності в розв'язках; “задовільно” (50-69 балів) – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповідях, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв'язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв'язки; “незадовільно” (до 50 балів) – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p>
Вимоги до письмових робіт	<p>Студенти виконують одну комплексну контрольну роботу. Головна мета – перевірка ступеня засвоєння теоретичних положень курсу (студенти заочної форми навчання виконують контрольну роботу у формі домашньої контрольної роботи та захищають під час останнього практичного заняття). У разі відсутності здобувача при написанні контрольної роботи йому надається можливість виконати цей вид роботи в межах індивідуально-консультативної роботи з викладачем або в межах визначеного викладачем відповідного практичного заняття.</p>
Практичні заняття	<p>Практичні заняття проводяться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов'язує теоретичне навчання і практичну сторону з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Під час практичних занять студент отримує оцінки за результатами усних відповідей, доповідей, дискусій, розв'язування практичних ситуацій (задач), тестування тощо. Оцінки за практичні заняття враховуються при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни.</p>
Самостійна робота	<p>Загальний обсяг годин самостійної роботи студента, що відводиться на вивчення дисципліни складає 60/80 годин. Студентам пропонується виконання протягом семестру завдань, які розміщені у Системі дистанційного навчання університету. Також відповідно до графіку навчального процесу в період контролю за самостійною роботою студент проходить тестування на платформі дистанційного навчання.</p>
Методи навчання	<p>Наочні методи навчання – ґрунтуються на візуальному сприйнятті інформації для полегшення вивчення навчального матеріалу (використання ілюстрацій, графіків, схем, мультимедійних матеріалів (презентації, відео). Інтерактивні методи навчання – ґрунтуються на принципі зворотного зв'язку, коли здобувач освіти отримує відповіді, зауваження та поради щодо певної проблематики від викладача чи одногрупників; коли здобувачі освіти взаємодіють між собою, а викладач виступає координатором та наставником, а також стежить за дотриманням навчальних та етичних норм (відповіді на запитання та опитування думок здобувачів освіти, кейс-стаді тощо). Практичні методи навчання – передбачають виконання задач та вправ, які спрямовані на розвиток навичок і практичного застосування знань. Методи дистанційного навчання – ґрунтуються на використанні інформаційних технологій, в т.ч. університетської системи дистанційного навчання (https://d-learn.pnu.edu.ua), платформи для організації відеоконференцій: Zoom Video Communications.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Здобувач освіти вважається допущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни, якщо він виконав усі види робіт по темах, передбачених силабусом.</p>
Підсумковий контроль	<p>Підсумковий (семестровий) контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка (у стобальній шкалі) з навчальної дисципліни визначається як сума оцінок за поточний контроль знань.</p>
7. Політика курсу	

Академічна доброчесність: очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Кодексом честі та Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату> та ін.

Відвідування занять: відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. За об'єктивних причин (напр., хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному форматі відповідно до встановлених університетом правил. Якщо студент відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника. Академічну заборгованість студенти здають відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими в університеті правилами.

У студентів є можливість отримати додаткові бали пройшовши онлайн курси на навчальних платформах Prometheus, Coursera (чи інших рекомендованих кафедрою обліку і оподаткування: URL:<https://koia.pnu.edu.ua/platformy-dlia-neformalnoi-osvity/>). Слід враховувати, що приймаються сертифікати, які розширюють чи поглиблюють знання з дисципліни. Попередньо студент повинен погодити коректність обраного курсу (написавши лист на електронну адресу: halyna.leshchuk@cnu.edu.ua). Результати неформальної освіти визнаються згідно Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (URL: <https://surl.li/xpiocw>).

При використанні технологій штучного інтелекту студенти повинні дотримуватись «Рекомендацій щодо відповідального впровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах вищої освіти» (URL: <https://surl.li/zntjkk>).

8. Рекомендована література

Основна література:

1. Академічне письмо : навчальний посібник / укладачі : Т. М. Костирко, С. В. Ларенкова, І. В. Бондар, М. С. Жигалкіна. Миколаїв: НУК, 2022. 116 с. URL: <https://cutt.ly/Fe6RnH8T>
2. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP) – Американські Ради. – Назва з екрану. – Режим доступу: <http://www.saiup.org.ua/>.
3. Committee on Publication Ethics: (COPE): Promoting integrity in research publication. – Назва з екрану. – Режим доступу: publicationethics.org/.
4. Колоїз Ж. В. Основи академічного письма : навч. посіб. 2-ге вид., доповн. і перероб. Кривий Ріг : ФОП Маринченко С. В., 2024. 143 с. URL: <https://cutt.ly/ve6RPOle>
5. Мартинюк О. М. Академічне письмо (конспект лекцій) : навчально-методичне видання. Луцьк : Вежа, 2021. 48 с. URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/20241/1/akadem_mart.pdf (дата звернення 10.01.2025).
6. Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». – Назва з екрану. – Режим доступу: <https://kmvodpmd.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/18/2019/11/%D0%9A%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81-%D1%87%D0%B5%D1%81%D1%82%D1%96.pdf>
7. Про Етичний кодекс ученого України. – Назва з екрану. – Режим доступу: www.nas.gov.ua/legaltexts/DocPublic/P-090415-2-0.pdf.
8. Plagiarism.org – Best Practices for Ensuring Originality in Written Work. – Назва з екрану. – Режим доступу: www.plagiarism.org/.
9. Академічне письмо та бібліографія - Головна. – Назва з екрану. – Режим доступу: bibliosynergy.ula.org.ua/index.php/proekt1.
10. Рекомендації з оформлення посилань в наукових роботах: DSpace. – Назва з екрану. – Режим доступу: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/16051>.
11. Рекомендації до пошуку наукової інформації за допомогою інтернет-ресурсів. – Назва з екрану. – Режим доступу: <https://docs.google.com/document/d/1sUBDVqvUxuAfoi1yNW47y.../edit?hl=uk>.
12. Стили оформлення бібліографічних посилань для міжнародних публікацій. Ч. 1. – Назва з екрану. – Режим доступу: https://library.ukma.edu.ua/.../Styli_oformlennya_bibliorafichnykh.
13. Закон України «Про вищу освіту». Верховна Рада України: офіц. сайт. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

14. Закон України «Про авторське право та суміжні права». Верховна Рада України: офіц. сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>.
15. Положення про порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти. СМЯ НАУ ПР 06.30 (14) – 01 – 2021. URL: <https://nau.edu.ua/site/variables/news/2022/1/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%20%D0%B8.pdf>.
16. Ділова українська мова: навч. посіб. / С. В. Литвинська, А. В. Сібрук, Г. І. Онуфрійчук, Х. М. Степик. К.: НАУ, 2021. 124 с.
17. Сібрук А.В., Литвинська С.В. Стилiстичнi фiгури як конектори лiнгвiстичноi композицiї наукового тексту // Інформація, комунікація, суспільство 2021 [електронний ресурс]: Матеріали 10-ї Міжнародної наукової конференції ICS-2021. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2021. – С. 121-122.
18. Перезозова І. В., Лещук, Г. В. (2025). Розвиток соціальної відповідальності бізнесу, професійної етики спеціалістів в галузі економіки та маркетингу в контексті інноваційних викликів для креативної економіки. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*, (17). DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.15277356>
19. Лещук, Г. (2026). Професійна етика бухгалтерів: сучасні принципи та проблемні аспекти. *Сталій розвиток економіки*. (6 (57)). С. 683-687. <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-57-94>

Викладач _____

_____ Лещук Г.В.